

АНАЛИЗ НА УЧАСТИЕТО НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИЯ ВОЛЕЙБОЛЕН ОТБОР (ЖЕНИ) НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ В INTERUNIVERSITY’S TOURNAMENT EUROMILANO 2022

Любомир Цеков

Медицински университет – Пловдив, департамент „Физическо възпитание и спорт“

ORCID

Lyubomir Tsekov- <https://orcid.org/0000-0003-1043-8455>

РЕЗЮМЕ

На фона на задълбочаващите се през последните години негативни тенденции към занижена двигателна активност, отчужденост, агресия и депресии сред младите хора интересът към спорта и в частност към волейбола в Медицински университет – Пловдив следва възходяща линия. Традиция с над 30-годишна давност са изявите и призовите класирания на нашите отбори в държавни, регионални и вътреуниверситетски шампионати и турнири. Върховите изяви на представителните ни отбори са техните участия в международни турнир, едно от които е това в гр. Милано, Италия. След двугодишно прекъсване поради COVID-19 епидемията, през 2022 г., от 28 април до 1 май се проведе юбилейното XX издание на турнира, в което участваха и 45 спортисти от Медицински университет – Пловдив. Цел на настоящото изследване е да се анализират предпоставките за постигнатите резултати и да се направят необходимите заключения, подпомагащи работата на женския ни отбор. За нас интерес в това проучване представлява евентуалната корелация между ръста и взривната сила на долни крайници на състезателките от група „Б“, в която попадна нашият женски отбор. Отбелязани са и данни по отношение на спортен стаж, възраст, успешна атака и посрещане. За обработка на резултатите е използван Т-тест на Стюдънт.

Ключови думи: волейбол, селекция и резултати, класификация и перспективи

ANALYSIS OF THE PARTICIPATION OF THE REPRESENTATIVE VOLLEYBALL TEAM (WOMEN) OF THE MEDICAL UNIVERSITY – PLOVDIV IN INTERUNIVERSITY’S TOURNAMENT EUROMILANO 2022

Lyubomir Tsekov

Medical University – Plovdiv, Department of “Physical education and sport”

ABSTRACT

Against the background of deepening in recent years, negative trends towards reduced physical activity, alienation, aggression and depression among young people, interest in sports and in particular volleyball at the Medical University – Plovdiv follows an upward trend. The

performances and prize rankings of our teams in state, regional and intra-university championships and tournaments have been a tradition for over thirty years. The top performances of our representative teams are their participation in an international tournament, one of which is the one in Milan, Italy. After a two-year break due to the COVID-19 epidemic, in 2022, from April 28th to 1st of May, the twentieth anniversary edition of the tournament was held, which was attended by 45 athletes from the Medical University – Plovdiv. The purpose of this study is to analyze the prerequisites for the results achieved and to draw the necessary conclusions to support the work of our women's team. Of interest to us in this study is the possible correlation between the height and explosive power of the lower limbs of the athletes from group 'B', which included our women's team. Data on sports experience, age, successful attack and reception are also noted. Student's T-test was used to process the results.

Keywords: *volleyball, selection and results, classification and perspectives*

ВЪВЕДЕНИЕ

Въпреки задълбочаващите се през последните години тенденции към занижена двигателна активност, отчужденост, агресия и депресии сред младите хора, Медицински университет – Пловдив се слави с традиции както в мъжкия, така и в женския волейбол, а наши проучвания сочат, че той е един от най-желаните от студентите видове спорт (Георгиев, 2017; Иванова, 2008; Иванова, Колева, 2012). Поради големия интерес към волейбола от страна на учащите се от следващата академична година се планира въвеждането му и в учебните групи на първи курс, както и създаване на такива за спортно усъвършенстване за начинаещи за студентите, които имат желание да спортуват допълнително, но чиято спортна подготовка не е достатъчна за включване в представителните отбори – за тях се планират и провеждане на вътрешни първенства. Повече от 30 години състезателите на МУ – Пловдив заемат челни места в градските и републиканските надпревари, организират се и вътрешни състезания – турнир за Купата на Ректора и Традиционен коледен турнир, благотворителни инициативи и други. През последните четири години нашите волейболисти участват и в международни състезания от различен ранг. Началото на международните изяви поставя мъжкият отбор през 2017 г. в изключително силния турнир EuroMilano през 2017 г., заемайки второ място в надпреварата след шампиона от последните пет издания, отбора на AUGent – Белгия. Следва 5th World Inter Universities Championships, който се провежда в град Пула, Хърватска, и е дебют за женския ни волейболен отбор. След отлично представяне нашите състезателки заемат четвърта позиция в крайното класиране. Успехите пораждат очакване и за достойно представяне на тазгодишното юбилейно XX издание на EuroMilano 2022.

EuroMilano е международен студентски шампионат, който бележи началото си от май 2000 г. и вече 20 година събира хиляди студенти от различни краища на Европа, Азия и Африка. В рамките на три дни паралелно текат надпреварите по баскетбол, волейбол, тенис, футзал, плажен волейбол и мажоретни дисциплини. Пандемията от COVID-19 наложи прекъсване на традицията за две години – 2020 и 2021, турнирът е в застои, поради което юбилейното XX издание се проведе от 28 април до 1 май 2022 г., а нашата петдесетчленна делегация беше единствен представител от България.

Тази година във волейболната надпревара се включиха представителни отбори от Белгия, Италия, Чехия, Франция, Нидерландия, Литва, Испания и Англия. Участниците в първенството бяха разпределени в три групи – А, В и С. В група „Б“ женският отбор на Медицински университет – Пловдив се изправи срещу отборите на Universite Catholique de Louvain (Белгия), Naba Nuova Accademia Srl (Италия) и University of Twente (Нидерландия). След победа на нашия тим срещу отбора на University of Twente (Нидерландия) с 2:1 гейма, следва оспорван мач срещу отбора на Universite Catholique de Louvain (Белгия), който изгубихме с резултат 1:2 гейма. Последният мач от групата се явява без особено значение за българския отбор и леко демотивираният ни състав губи от Naba Nuova Accademia Srl (Италия) с 2:0. С резултатите си от групата Медицински университет – Пловдив се класира за осминафиналите на турнира, където срещна друг италиански противник – Sapienza Universita di Roma. След категорично изигран мач момичетата на треньора Георги Узунов победиха заслужено с 2:0 гейма, класирайки се на четвъртфиналната права на състезанието. Именно на тази фаза българският отбор беше елиминиран от турнира след загуба от изключително силния отбор – шампион от последните три издания на EuroMilano, на AUGent (Белгия).

Целта на настоящото изследване е да се анализират предпоставките за постигнатите резултати и да се направят необходимите заключения, подпомагащи работата на женския ни отбор.

МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Настоящото изследване беше проведено по време на международния волейболен турнир, част от EuroMilano 2022. В изследванията си върху факторната структура на специалната двигателна годност на млади волейболисти А. Божкова (2006, 2007) стига до извода, че няколко са определящите показатели, характеризиращи факторното тегло на определени тестове: с най-висока значимост (22,18% от изходната дисперсия) са тестовете за вертикален отскок от място и вертикален отскок със засилване. Именно те бяха включени в тестирането на участниците от женските волейболни отбори (Таблица 2).

Методите на изследване, които използвахме, са: спортнопедагогическото тестване, антропометрия, анкетен метод.

За установяване взривната сила на долни крайници и координация на движенията ползвахме метода **спортнопедагогическото тестване**, като приложихме тестовете „скок височина от място“ и „скок със засилване“. Тестуваните изпълниха тестовете на равна площадка с асфалтова настилка. Изследваният заема изходно положение стоеж, краката са разтворени на широчината на раменете. При първия тест тестируваният отскача без засилване възможно най-високо и докосва предварително разграфена линия. Изпълняват се два опита, като се зачита най-добрият резултат. При теста отскок със засилване тестируваният състезател се засилва от два-три метра, изпълняват се два опита и се отчита най-добрият резултат. Чрез **антропометрия** установихме височината на изследваните студентки, като с ръстомер измерихме разстоянието от пода до вертекс (темето) с точност до 1 см. Чрез **анкетния метод** установихме възрастта на изследваните лица с точност до 1 месец.

Предмет на нашето изследване са някои антропометрични данни и спортнопедагогически показатели на студентки волейболистки, участвали в EuroMilano 2022.

Обект на изследването са студентки – участници в международен турнир по волейбол EuroMilano 2022. Изследвани са четиридесет студентки – спортистки от представителните отбори на Белгия, Италия, Нидерландия и България.

Математико-статистическият метод, който използвахме за обработка на получените данни, е Т-тест на Стюdent (Гилова, 2002).

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

В Таблица 1 са показани данните за ръста, спортния стаж и средната възраст на отборите, участващи в EuroMilano в група „Б“.

Таблица 1. Данни за ръст, спортен стаж, възраст, нападение и посрещане

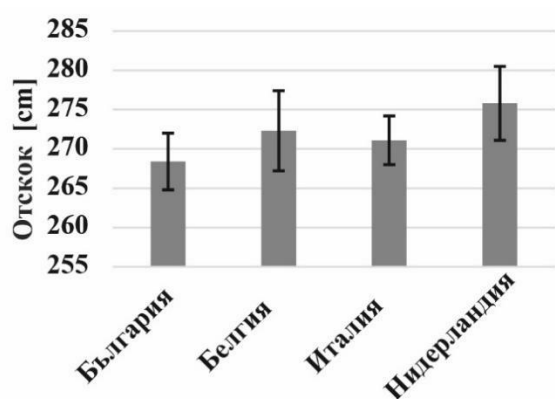
По ред на класиране	Средни данни				
	Ръст	Спортен стаж	Възраст	Атака	Посрещане
България	172,1	4	22,6	42%	39%
Белгия	178,4	3	20,5	45%	47%
Нидерландия	174,2	3	21	40%	42%
Италия	175,3	2	21,7	41%	40%
Общо средно	175	3,25	21,45	42%	42%

Анализът на резултатите сочи, че в ръстово отношение българският отбор е на четвърто място в групата след отборите на Белгия – 178,4 см, Италия – 174,2 см, Нидерландия – 175,3 см, но не отстъпва чувствително по този показател – 170,4 см. Отборът на Медицински университет – Пловдив е най-възрастният в групата със средна възраст 22,6 г., най-младият отбор е този на Белгия, следван съответно от Нидерландия – 21 г. и Италия – 21,7 г.

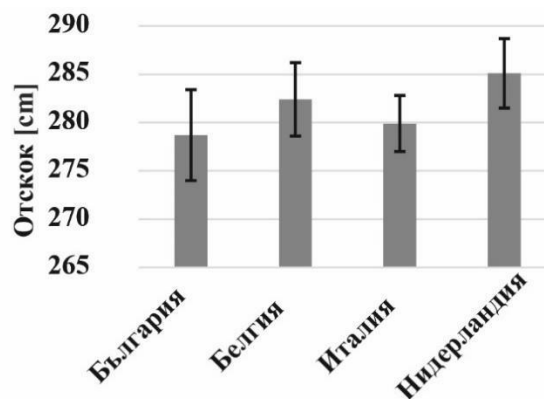
Таблица 2. Взривна сила на долни крайници (средна стойност \pm SD)

Отбор жени	Среден отскок от място (см)	Средно отскок със засилване (см)	Разлика (см)
България	268,4 \pm 3,6	278,7 \pm 4,7	10,3
Белгия	272,3 \pm 5,1	282,4 \pm 3,8	10,1
Италия	271,1 \pm 3,1	279,9 \pm 2,9	8,8
Нидерландия	275,8 \pm 4,7	285,1 \pm 3,6	9,3

На Фигури 1 и 2 са показани средните стойности на отскок от място на четирите отбора в груповата фаза.

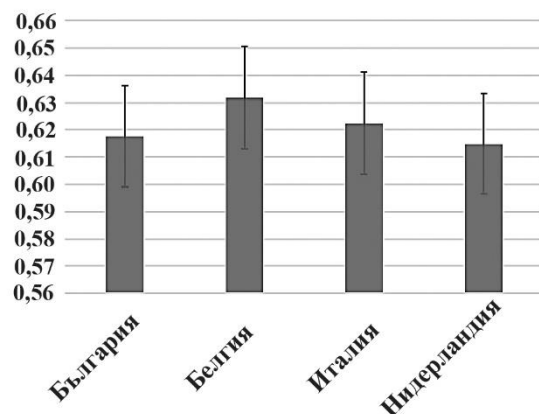

Фигура 1. Средна стойност на вертикален отскок от място

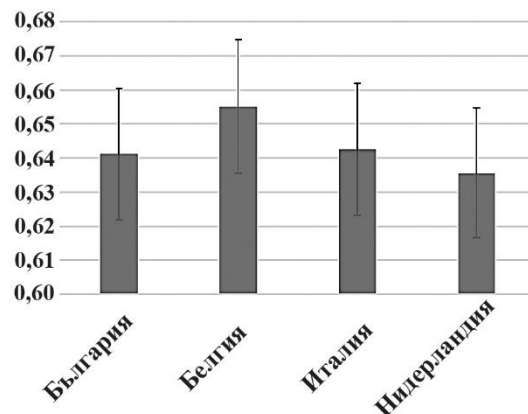

Фигура 2. Средна стойност на вертикален отскок със засилване

На Фигури 3 и 4 е показано съотношението между ръста и взривната сила на долни крайници на състезателите (от място и със засилване).

Фигура 3. Съотношение ръст/вертикален отскок със засилване

Фигура 4. Съотношение ръст/вертикален отскок от място

ДИСКУСИЯ

По отношение на взривната сила на долни крайници отборът на Медицински университет – Пловдив изостава от останалите отбори в групата. От друга страна, въпреки най-високите резултати от тестовете (275,8 см на блокада и 285,1 см максимална височина) състезателките на Нидерландия отпадат в груповата фаза, което потвърждава факта, че физическата подготовка не е единствен фактор за добрия спортен резултат. От направения анализ става ясно, че няма статистически достоверна зависимост между ръста на състезателките и взривната сила на долните крайници. Добрите резултати при състезателите с по-нисък ръст вероятно се компенсират от другите страни на спортната подготовка – техническа, тактическа и психологическа (Желязков, Дашева, 2017).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По отношение на селекцията, отборът на Медицински университет – Пловдив отговаря на изисквания за ръст, но отстъпва по показатели за развитие на двигателните качества – отскок от място и със засилване, на най-добре представилите се отбори от EuroMilano 2022. Да се работи по въвеждане в състава на студенти от началните курсове на обучение, което ще осигури и така важната приемственост в университетския спорт. Слабата конкуренция на вътрешното първенство в град Пловдив с участието на едва два-три отбора не допринася за развитието на младите състезателки и подготовката им за участие в представителния отбор на Медицински университет – Пловдив. Недостигът на материална база и произтичащият от там проблем с малкия брой седмични тренировки са предпоставка за по-ниските резултати от проведените физически тестове. За подобряване на кондиционното състояние на състезателите е необходима поне още една тренировка седмично, както и участие в по-голям брой официални състезания.

Направените заключения могат да послужат като база за подобряване на цялостната организация на учебно-тренировъчния процес във висшите училища в България.

ЛИТЕРАТУРА

Божкова, А. (2006). Корелационно-структурни методи на антропометричните показатели при студенти-волейболисти. *Сб. „Спорт, стрес, адаптация“*, с. 342–347. ISBN& 978-954-723-006-4, С. // Bozhkova, A., Korelatsionno-strukturni metodi na antropometrichnite pokazатели pri studenti – voleybolisti. *Sb. „Sport, stres, adaptatsia“*, s. 342-347, ISBN& 978-954-723-006- 4, S.

Божкова, А. (2007). Фактурна структура на показателите за физическо развитие и специфичната работоспособност при студенти-волейболисти. *Спорт и наука*, изв. бр. 5.

// Bozhkova, A. Fakturna struktura na pokazatelite za fizicheskoto razvitiе i spetsifichnata rabotosposobnost pri studenti-voleybolisti. *Sport i nauka*, izv. br. 5.

Георгиев, Ж. (2017). *Анализ на състоянието и тенденции за развитие на университетския спорт в Република България. Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта*. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, с. 88–97. // Georgiev, Zh., *Analiz na sastoyaniето i tendentsii za razvitiе na universitetskia sport v Republika Bulgaria. Savremenni tendentsii na fizicheskoto vazpitanie i sporta*, Universitetsko izdatelstvo “Sv. Kliment Ohridski”, Sofia, s. 88–97.

Гигова, В. (2002). *Статистическа обработка и анализ на данни*. София, НСА – ИПБ. // Gigova, V. *Statisticheskа obrabotka i analiz na dannі*. Sofia, NSA – IPB.

Желязков, Цв., Дашева, Д. (2017). *Основи на спортната тренировка*. София: Бolid-Ins. // Zhelyazkov, Tsv., Dasheva, D. *Osnovi na sportnata trenirovka*. Sofia: Bolid-Ins.

Иванова, А. (2008). Спортните интереси на студентите в Медицински университет – Пловдив. *Личност. Мотивация. Спорт*. Т. 13, с. 165–168. // Ivanova, A. Sportnite интереси na studentite v Meditsinski universitet – Plovdiv. *Lichnost, Motivatsia, Sport*. Т. 13, s. 165-168.

Иванова, А., Колева, Т. (2012). Спортните интереси на студентите от Медицински университет – Пловдив през учебната 2011/2012 г. *Спорт и наука*, изв. бр. 2, с. 246–250. // Ivanova, A., Koleva, T. Sportnite интереси na studentite ot Meditsinski universitet – Plovdiv през учебната 2011/2012 г. *Sport i nauka*, izv. br. 2, 2012, s. 246–250.

Автор за кореспонденция:

Любомир Светославов Цеков

Медицински университет – Пловдив

Департамент „Физическо възпитание и спорт“

E-mail: tsekov.lubomir@gmail.com